

Suunnitelma kasvatust keskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista

Yhteinen suunnitelma varmistaa toimintatapojen laillisuuden ja yhdenmukaisuuden sekä oppilaiden yhdenvertaisen kohtelun Espoossa. Suunnitelma tukee koulun järjestyssääntöjen toteutumista.

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, jossa työrauha ja opiskelun esteetön sujuminen on varmistettu. Työrauhaan voidaan vaikuttaa monilla koulun keinoilla, joista keskeisiä ovat opettajan antama jatkuva ohjaus ja palaute, yhteistyö sekä yhteinen vastuunotto ja huolenpito. Pedagogisia ratkaisuja kehittämällä sekä luottamuksen ja välittämisen ilmapiiriä vahvistamalla luodaan edellytykset hyvän työrauhan rakentumiselle. Koululla on oikeus käyttää työrauhan turvaamiseksi ja epäasialliseen käyttäytymiseen puuttumiseksi kasvatust keskustelua ja perusopetuslain mukaisia ojentamis- ja kurinpitokeinoja. Koulun opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Seuraamusten kirjaamisessa sekä niistä ilmoittamisessa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan sähköisiä järjestelmiä.

Kasvatust keskustelu on ensisijainen tapa puuttua oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen. Keskustelun tarkoituksena on yhdessä oppilaan kanssa yksilöidä toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti, kuulla oppilasta, selvittää laajemmin käyttäytymisen syitä ja seurauksia sekä pohtia keinoja tilanteen korjaamiseksi. Menettelyn tavoitteena on löytää myönteisiä keinoja oppilaan koulussa käyttäytymisen ja hyvinvoinnin parantamiseksi.

Kasvatust keskustelu käydään, jos oppilas

- häiritsee opetusta
- muutoin rikkoo koulun järjestystä
- menettelee vilpillisesti
- kohtelee muita oppilaita tai koulun henkilökuntaa epäkunnioittavasti tai heidän ihmisarvoaan loukkaavasti

Kurinpidossa ja työrauhan turvaamisessa voidaan käyttää vain laissa mainittuja keinoja, ja näitä keinoja käytettäessä noudatetaan laissa säädettyä menettelyä ja hallinnon yleisiä oikeusperiaatteita. Keinojen käyttö perustuu asiallisiin, yleisesti hyväksyttäviin ja objektiivisiin syihin. Samanlaisista teoista tulee tekijästä riippumatta määrätä samanlainen seuraamus, kuitenkin siten, että tekojen toistuminen voidaan ottaa huomioon raskauttavana tekijänä. Kurinpitotoimea harkitessaan tulee ottaa huomioon teon laatu sekä oppilaan ikä ja kehitystaso.

Henkilökunta perehdytetään ojentamis- ja kurinpidollisten toimivaltuuksien käyttämisessä. Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä seuraa suunnitelman toteutumista ja vaikuttavuutta.

Suunnitelman toteutumista tulee seurata aktiivisesti. Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän tulee osaltaan huolehtia suunnitelman seurannasta ja vaikuttavuuden arvioinnista.

Koulun tehtävä:

Suunnitelma on koulun opetussuunnitelman liite, jota koulu täydentää. Oppilaille järjestetään mahdollisuus osallistua koulukohtaisen suunnitelman valmisteluun. Koulun johtokunta hyväksyy suunnitelman. Henkilöstöä ja oppilaskuntaa kuullaan ennen suunnitelman hyväksymistä.

Koulussa varmistetaan, että yhteiset toimintatavat ovat opettajien, huoltajien ja oppilaiden tiedossa. Toimintatavoista ja käytänteistä käydään keskustelua henkilökunnan, oppilaiden ja huoltajien kanssa.

Lisäksi koulu voi määritellä oppilaita ja huoltajia kuullen tilanteet, joista kasvatuskeskustelun sijaan määrätään suoraan jälki-istunto.

Koulun tulee määritellä vastuut ja toimintatavat opetuksen epäämistä koskevilla tilanteilla:

o Oppilaalle laadittava henkilökohtainen suunnitelma opetuksen järjestämisestä, toteuttamisesta ja seurannasta opetukseen osallistumisen epäämisen aikana ja turvallisen opetukseen palaamisen tukemiseksi: suunnitelman kirjaamisen, toteuttamisen ja seurannan vastuut.

Koulu: *Luokanopettaja/erityisluokanopettaja vastaa, laaja-alainen erityisopettaja/rehtorit tukevat tarvittaessa.*

o Oppilaan ja hänen huoltajansa osallisuus em. suunnitelman laatimisessa

Koulu: *Suunnitelma tehdään yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa.*

o Oppilaan mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhuollon psykologin tai kuraattorin kanssa opetuksesta epäämisen aikana

Koulu: *Jokaisella oppilaalla on mahdollisuus opiskeluhuollon työntekijöiden kanssa henkilökohtaiseen keskusteluun. Oppilaita ja huoltajia tiedotetaan, miten tapaamisen voi varata.*

o Oppilaalle järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen

Koulu: *Yhteistyössä oppilaan ja huoltajien kanssa kartoitetaan tuen tarve ja tarvittaessa käytetään koulun ulkopuolista tukea.*

o Oppilaan valvonta seuraavien toimenpiteiden jälkeen:

- Oppilaan poistaminen luokkahuoneesta tai muusta tilasta tai koulun tilaisuudesta tai
- kun oppilaan opetukseen osallistuminen on eväty jäljellä olevan ja sitä seuraavan työpäivän ajaksi

Koulu: *Jos oppilas poistetaan oppitunnilta, oppituntia opettava opettaja hoitaa valvonnan. Tarvittaessa voidaan sopia valvonnasta laaja-alaisen erityisopettajan kanssa tai jonkun toisen opettajan kanssa. Muusta tilasta tai koulun tilaisuudesta poistettaessa laaja-alainen erityisopettaja, erityisluokanopettajat tai joku muu erikseen sovittu koulun opettajakunnan jäsen huolehtivat valvonnasta, mikäli luokanopettajat ovat kiinni oman ryhmänsä valvonnassa. Jos oppilaalta evätään koulupäivän jatkuminen ja mahdollisesti seuraava työpäivä, ensisijaisesti oppilasta opettava opettaja sopii huoltajan kanssa valvonnan vastuun siirtämistavasta. Erikseen sovittaessa yhteyden huoltajaan tai varahakijaan voi hoitaa rehtori/apulaisrehtori tai joku muu koulun työntekijä. Niittykummun koulussa opetuksesta epäämistilanteissa oppilaan mukaan annetaan Opetuksesta epäämislomakkeen lisäksi erillinen liite, johon on kirjattu jo tehtyjä toimenpiteitä tilanteen rauhoittamiseksi, ennen kuin on päädytty opetuksesta epäämiseen. Ko. liitteeseen kirjataan myös suunnitelman suuntaviivoja kouluun palaamisesta*

o Yhteistyö koulun sijaintikunnan sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavien viranomaisten kanssa

Sosiaalihuollosta vastaavalle viranomaiselle tulee tarvittaessa ilmoittaa, jos oppilaan oikeus osallistua opetukseen on evätty.

Koulu: *Ilmoituksen sosiaaliviranomaiselle tai yhteyttä perhesosiaalityöhön ottaa se henkilö, jolle huoli on herännyt tai joka on käynnistänyt epäämiseen liittyvät toimenpiteet.*

Ojentamis- ja kurinpitomenettely	Syy	Päätösvalta	Toimintatapa	Kuuleminen, kirjaaminen, ilmoittaminen	Muutoksenhaku

Oppilaan määrääminen tekemään tehtäviä koulupäivän jälkeen	Oppilas on laiminlyönyt kotitehtävät	Koulun opettaja	Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa.	Kirjattava. Ilmoitettava huoltajalle.	Ei muutoksenhakuoikeutta.
Luokasta poistumismääräys	Häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokasta tai muusta opetustilasta.	Koulun opettaja tai rehtori/koulunjohtaja.	Opettaja tai rehtori/koulunjohtaja antaa poistumismääräyksen. Jos oppilas ei noudata poistumismääräystä, opettaja tai rehtori/koulunjohtaja voi poistaa oppilaan luokasta. Jos oppilas vastarintaa tekemällä koettaa välttää poistamisen, rehtori ja/tai opettaja voivat käyttää tarpeellisia voimakeinoja (ei voimankäyttövälineitä). Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa. Oppilaalle on järjestettävä tarvittava oppilashuolto.	Kirjattava. Ilmoitettava huoltajalle. Jos on käytetty voimakeinoja, kirjallinen selvitys voimakeinojen käytöstä lähetetään aluepäällikölle.	Ei muutoksenhakuoikeutta.

Koulun tilaisuudesta poistumismääräys	Häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan koulun järjestämästä tilaisuudesta.	Koulun opettaja tai rehtori/koulunjohtaja.	Opettaja tai rehtori/koulunjohtaja antaa poistumismääräyksen. Jos oppilas ei noudata poistumismääräystä, opettaja tai rehtori/koulunjohtaja voi poistaa oppilaan koulun tilaisuudesta. Jos oppilas vastarintaa tekemällä koettaa välttää poistamisen, rehtori ja/tai opettaja voivat käyttää tarpeellisia voimakeinoja (ei voimankäyttövälineitä). Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa. Oppilaalle on järjestettävä tarvittava oppilashuolto.	Kirjattava. Ilmoitettava huoltajalle. Jos on käytetty voimakeinoja, kirjallinen selvitys voimakeinojen käytöstä lähetetään aluepäällikölle.	Ei muutoksenhakuoikeutta.
Opetuksen epääminen jäljellä olevan koulupäivän ajaksi	Oppilas käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti ja on olemassa vaara, että toisen oppilaan tai koulun henkilöstön turvallisuus kärsii	Opetuksen epäämisestä päättää rehtori / koulunjohtaja. Oppilaan voi poistaa	Rehtori/koulunjohtaja päättää opetuksen epäämisestä. Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa.	Kirjattava. Ilmoitettava huoltajalle. Ilmoitettava tarvittaessa sosiaalihuollon	Ei muutoksenhakuoikeutta

	oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käytöksen vuoksi taikka opetus vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.	opettaja tai rehtori / koulunjohtaja	Arvioitava tilannekohtaisesti. Huoltajan kanssa sovitaan, tuleeko huoltaja hakemaan oppilaan koulusta tai voiko oppilas lähteä yksin turvallisesti kotiin. Jos oppilaalle on annettu poistumismääräys, eikä oppilas sitä noudata, rehtori ja/tai opettaja voi poistaa koulun alueelta. Jos oppilas vastarintaa tekemällä koettaa välttää poistamisen, rehtori ja/tai opettaja voivat käyttää tarpeellisia voimakeinoja (ei voimankäyttövälineitä). Oppilaalle on järjestettävä tarvittava oppilashuolto.	toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavalle viranomaiselle. Jos on käytetty voimakeinoja, kirjallinen selvitys voimakeinojen käytöstä lähetetään aluepäällikölle.	
Opetuksen epääminen seuraavaksi työpäiväksi	Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan edellä mainitulla perusteella evätä	Opetuksen epäämisestä päättää rehtori/koulunjohtaja.	Epäämisen aikana oppilaalle on järjestettävä 36 h §:ssä tarkoitettuna oppilashuoltona	Kirjattava. Ilmoitettava huoltajalle.	Ei muutoksenhakuoikeutta.

	myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle oppilashuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen.		mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti oppilashuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi oppilaalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen. Oppilaalle tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi.	Ilmoitettava tarvittaessa kunnan sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavalle viranomaiselle. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen varataan mahdollisuus osallistua opetukseen palaamisen tukemiseksi tehtävän suunnitelman laatimiseen.	
Oikeus tarkastaa oppilaan tavarat	Tarkastaminen on mahdollista, jos on ilmeistä, että oppilaalla on hallussaan kiellettyjä esineitä tai aineita, joilla voi vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta eikä oppilas pyynnöstä huolimatta luovuta niitä tai osoita luotettavasti, ettei niitä ole.	Opettaja, rehtori / koulunjohtaja	Tarkastajan tulee olla oppilaan kanssa samaa sukupuolta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä lisäksi toinen täysi-ikäinen koulun henkilökuntaan kuuluva. Em. suoritustavasta voidaan poiketa, jos asian kiireellinen luonne turvallisuuden kannalta on ehdottoman välttämätöntä.	Oppilaalle tulee ennen tarkastusta ilmoittaa tarkastuksen syy ja perustelu. Huoltajalle ilmoitetaan mahdollisimman pian. Kirjattava.	Ei muutoksenhakuoikeutta

Oppilaalla olevan esineen tai aineen haltuunottaminen	Haltuunotto koskee laissa kiellettyjä ja muita vaarallisia esineitä tai aineita, tai esineitä, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista.	Opettaja, rehtori / koulunjohtaja	Oppilasta on pyydettävä ennen haltuunottoa itse antamaan esine tai aine pois. Jos oppilas vastarintaa tekemällä koettaa välttää haltuunoton, rehtori ja/tai opettaja voivat käyttää tarpeellisia voimakeinoja (ei voimankäyttövälineitä). Kielletyt esineet ja aineet luovutetaan huoltajalle paitsi, jos oppilaalla tai huoltajalla ei ole lain mukaan oikeutta pitää niitä hallussaan. Tällöin ne luovutetaan poliisille. Esineet ja aineet säilytetään oppilaan nimellä ja haltuunottopäivällä varustettuna lukitussa paikassa.	Esineiden haltuunotto on kirjattava, samoin luovuttaminen tai hävittäminen. Huoltajalle on ilmoitettava mahdollisimman pian. Jos on käytetty voimakeinoja, kirjallinen selvitys voimakeinojen käytöstä lähetetään aluepäällikölle.	Ei muutoksenhakuoikeutta
Kasvatuskeskustelu	Oppilas häiritsee opetusta, rikkoo koulun järjestystä, menettelee vilpillisesti tai kohtelee muita	Opettaja tai rehtori / koulunjohtaja	Yksilöidään teko tai laiminlyönti yhdessä oppilaan kanssa.	Kirjataan kasvatuskeskustelun kirjaamislomakkeelle.	Ei muutoksenhakuoikeutta.

	oppilaita tai koulun henkilökuntaa epäkunnioittavasti tai ihmisarvoa loukkaavasti.		Tarvittaessa selvitetään laajemmin syyt ja seuraukset ja mietitään keinot käyttäytymisen ja hyvinvoinnin parantamiseksi. Huoltajalle on varattava mahdollisuus osallistua kasvatuskeskusteluun tai osaan siitä, jos se katsotaan tarpeelliseksi.	Ilmoitetaan huoltajalle.	
Jälki-istunto	Oppilas häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä tai menettelee vilpillisesti. Yleensä jälki-istunto määrätään, jos epäasiallinen käytös jatkuu kasvatuskeskustelusta huolimatta.	Oppilaan opettaja	Yksilöidään teko tai laiminlyönti. Järjestettävä valvonta. Jälki-istunnossa voidaan teettää kirjallisia ja suullisia tehtäviä tai harjoituksia. Jälki-istuntoa ei voida järjestää siten, että oppilas joutuisi sen seurauksena jäämään pois opetuksesta.	Oppilasta on kuultava, hankittava tarpeellinen selvitys, kirjattava ja ilmoitettava huoltajalle.	Ei muutoksenhakuoikeutta.
Kurinpitotoimi	Syy	Päätösvalta	Toimintatapa	Kuuleminen, kirjaaminen, ilmoittaminen	Muutoksenhaku

Kirjallinen varoitus	Oppilas häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä tai menettelee vilpillisesti.	Rehtori / koulunjohtaja	Yksilöidään teko tai laiminlyönti. Oppilaalle on järjestettävä tarpeellinen oppilashuolto.	Oppilasta kuullaan ja hankitaan muu tarpeellinen selvitys. Huoltajille varataan tilaisuus tulla kuulluksi. Tarvitaan rehtorin kirjallinen päätös. Päätös annetaan tiedoksi huoltajille ja 15 vuotta täyttäneelle oppilaalle.	Päätöksestä voi valittaa hallinto-oikeuteen.
Erottaminen enintään 3 kuukauden ajaksi	Oppilaan rikkomus on vakava tai oppilas jatkaa epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan.	Koulun johtokunta	Yksilöidään teko tai laiminlyönti. Opetuksen järjestäjän tulee järjestää opetus erottamisaikana. Erotetulle oppilaalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan. Oppilaalle on järjestettävä tarpeellinen oppilashuolto.	Oppilasta kuullaan ja hankitaan muu tarpeellinen selvitys. Huoltajille varataan tilaisuus tulla kuulluksi. Tarvitaan johtokunnan kirjallinen päätös. Päätös annetaan tiedoksi huoltajille ja 15 vuotta täyttäneelle oppilaalle. Sosiaalitoimen edustaja tulee kutsua johtokunnan kokoukseen. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen on varattava tilaisuus osallistua opetussuunnitelmaan	Päätöksestä voi valittaa hallinto-oikeuteen.

				perustuvan henkilökohtaisen suunnitelman laatimiseen.	
--	--	--	--	--	--